

prima instanță: V. Hadîrca
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrița, L. Popova

DECIZIE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru
Judecătorii: Valentina Clevadi, Mariana Pitic,
Oleg Sternioală, Maria Ghervas

examinând cererea de recurs depusă de către Ion Munteanu și Nina Munteanu, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 împotriva lui Ion Munteanu și Nina Munteanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 26 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărîre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă

La 14 iulie 2015, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Munteanu și Nina Munteanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că Ion Munteanu și Nina Munteanu locuiesc în apartamentul 128 din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău. Blocul locativ dat se află la balanța Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15. În baza contului personal deschis la Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 pe numele pîrîșilor, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, le-a livrat energie termică.

Susține reclamantul că pîrîșii nu au achitat energia termică furnizată, acumulînd o datorie, care la 01 martie 2015 constituia 4751,77 lei.

Solicită reclamantul, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, încasarea în mod solidar din contul lui Ion Munteanu și Nina Munteanu a datoriei pentru energia termică livrată în sumă de 4751,77 lei pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 01 martie 2015 și taxa de stat achitată în mărime de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani municipiul Chișinău din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 62-66).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, fiind casată hotărârea Judecătoria Buiucani municipiul Chișinău din 26 octombrie 2015 și emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, a fost încasat în mod solidar din contul lui Ion Munteanu și Nina Munteanu în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 datoria pentru serviciile de energie termică în sumă de 4751,77 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 270 lei și taxa de stat achitată la depunerea apelului în sumă de 202,50 lei, în total 5224,27 lei. (f.d. 96-101).

La 18 martie 2016, Ion Munteanu și Nina Munteanu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată recursul declarat în termen.

Recurenții, Ion Munteanu și Nina Munteanu, în motivarea recursului au indicat că instanța de apel la adoptarea deciziei contestate a aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 12 aprilie 2016, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 și Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 04 mai 2016, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus referință la cererea de recurs declarată și a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat în limitele invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul

întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea deciziei instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Din materialele pricinii rezultă că potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, Ion Munteanu și Nina Munteanu sunt proprietari și locuiesc în apartamentul 128 din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău, care se află la balanța Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 (f.d. 17).

În baza contractului de livrare-utilizare a energiei termice și apă caldă încheiat între Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” (succesor de drepturi și obligații a Societății pe Acțiuni „Termocom”) și Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, furnizorul și-a asumat obligația de a presta energie termică, iar consumatorii s-au obligat la plata acesteia.

Prin scrisoarea nr. 1873 din 17 aprilie 2001, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 a solicitat Societății pe Acțiuni „Termocom” modificarea contractului de livrare-utilizare a energiei termice și apă caldă în parte ce ține de utilizarea energiei termice pentru blocul locativ din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău, în legătură cu debransarea apartamentului 128, proprietate a recurenților de la rețeaua centralizată și instalarea încălzirii autonome (f.d. 33).

Conform informației prezentate de Întreprinderea Municipală „Infocom”, proprietarii apartamentului 128 din str. Alba Iulia 23, mun. Chișinău, Ion Munteanu și Nina Munteanu, în perioada 01 noiembrie 2001- 01 martie 2015 au acumulat o datorie la agentul termic în mărime de 4751,77 lei (9-16).

La 29 aprilie 2015, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 a expediat în adresa lui Ion Munteanu și Nina Munteanu, reclamație prin care a solicitat achitarea datoriei pentru energia termică în sumă de 4751,77 lei (f.d. 6).

La 14 iulie 2015, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Munteanu și Nina Munteanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 4751,77 lei formată în perioada 01 noiembrie 2001- 01 martie 2015, pentru neachitarea agentului termic.

Prin hotărârea primei instanței din 26 octombrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia instanței de apel din 17 februarie 2016, a fost admis apelul declarat de către Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, fiind casată hotărârea primei instanțe și emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii.

Colegiul civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține corectă concluzia instanței de apel privind constatarea existenței obligației lui Ion Munteanu și Nina Munteanu de a achita datoria pentru agentul termic, însă luînd în considerare termenul general al prescripției extinctive invocat de recurenți, Colegiul concluzionează că, ultimii urmau să achite datoria doar pentru ultimii 3 ani calculate din momentul depunerii acțiunii.

Conform art. 267 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Potrivit art. 271 din Codul Civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Conform art. 272 alin. (1) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, adică la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Colegiul relevă că, prescripția extinctivă nu poate fi determinată ca termen pentru înaintarea acțiunii or, acest termen stabilit de lege este instituit în scopul exercitării forțate a cerințelor reclamantului. De aceea prescripția extinctivă trebuie înțeleasă ca termen care determină limitele de timp ale cerințelor respective, dispunînd de posibilitatea de exercitare forțată în ordine judecătorească. Prescripția extinctivă nu se aplică la acțiuni deoarece înaintarea acțiunii este posibilă și după expirarea termenului de prescripție, aceasta deoarece expirarea prescripției nu duce la stingerea dreptului subiectiv.

Termenele de prescripție se referă la termenele de apărare a drepturilor civile și a intereselor protejate de lege, ele fiind examinate ca perioade de timp pentru adresare în instanța de judecată cu cereri de apărare sau exercitare forțată a drepturilor sale sau a intereselor protejate de lege.

Stabilirea termenilor de prescripție este îndreptată întru asigurarea securității circuitului civil, contribuirea la stabilitatea ordinii de drept și raporturilor patrimoniale deja apărute, de asemenea prescripția extinctivă disciplinează participanții la circuitul civil, stimulează activitatea în realizarea drepturilor sale și îndeplinirea obligațiilor.

Astfel, la caz, la 14 iulie 2015, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 a intentat prezenta acțiune în instanța de judecată împotriva lui Ion Munteanu și Nina Munteanu cu privire la încasarea datoriei formată în perioada 01 noiembrie 2001- 01 martie 2015 pentru neachitarea agentului termic.

Conform informației prezentate de Întreprinderea Municipală „Infocom”, Ion Munteanu și Nina Munteanu din noiembrie 2001 și pînă în luna martie 2015 nu a achitat plata pentru agentul termic.

Prin urmare, în conformitate cu art. 267 Cod civil, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, poate pretinde prin intermediu instanței de judecată încasarea datoriei formate doar pentru ultimii 3 ani din momentul intentării acțiunii în judecată, adică pentru perioada 14 iulie 2012- 14 iulie 2015, care conform informației prezentate de Întreprinderea Municipală „Infocom” constituie suma de 2716,99 lei (f.d. 13 verso-16).

În rest, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că pentru datoria care datează din perioada noiembrie 2001 – iulie 2012, adică ce precede trei ani, termenul de prescripție a expirat.

Astfel, din considerentele menționate, instanța de recurs concluzionează că decizia instanței de apel urmează a fi modificată în sensul micșorării sumei încasate în mod solidar din contul lui Ion Munteanu și Nina Munteanu pînă la 2716,99 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că potrivit confirmării nr. 01/5-57 din 26 ianuarie 2016 a Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, blocul locativ din str. Alba Iulia 23 mun. Chișinău, dispune de subsol și utilaj tehnic, unde este amplasat sistemul ingineresc de gestionare și aprovizionare a blocului cu agent termic, apă și canalizare (f.d. 77).

Apartamentul 128 din str. Alba Iulia 23 mun. Chișinău, ce aparține recurenților este dotat cu sistem de aprovizionare cu apă și canalizare, care sunt conectate și dirijate de sistemul blocului locativ, iar menținerea în stare funcționabilă în perioada timpului rece a acestor conducte de apă și canalizare, care absorb o cantitate de căldură, se datorează sistemului de încălzire din blocul locativ.

Avînd în vedere circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurentului că nu are careva obligații privind achitarea agentului termic după debransarea de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică și instalarea încălzirii autonome. Or, potrivit anexei 7 pct. 8 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 191 din 19.02.2002 (cu modificările ulterioare), în cazul deconectării integrale a apartamentului (încăperii locuibile în cămine) de la sistemul centralizat de încălzire, consumatorul va achita plata pentru încălzire în mărime de 20% din costul energiei termice calculate pentru un metru pătrat al apartamentului (încăperii locuibile în cămine), luînd în considerație existența pierderilor normative de energie termică în încăperile tehnice (etaje tehnice și subsoluri) care mențin în stare funcțională sistemele ingineresti de alimentare cu apă și de canalizare în perioada rece, necesitatea încălzirii locurilor de uz comun și imposibilitatea deconectării coloanelor de încălzire tranzitorii.

Plata în mărime de 20%, stabilită în alineatul unu din prezentul punct, va fi distribuită în aceeași perioadă de încălzire, în mod obligatoriu, de către gestionarul fondului de locuințe sau furnizor, la reducerea plăților pentru consumatorii conectați la sistemul centralizat de alimentare cu căldură, conform calculului efectuat și semnat de către gestionar și furnizor, în cazul contractelor încheiate de furnizor cu gestionar, sau furnizor și consumator, în cazul contractelor încheiate direct de furnizor cu consumator.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost stabilite de către instanța de apel, însă normele de drept material au fost aplicate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul Civil și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a modifica decizia instanței de apel în

sensul micșorării sumei încasate în mod solidar din contul lui Ion Munteanu și Nina Munteanu pînă la 2257 lei.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. e), CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Ion Munteanu și Nina Munteanu.

Se modifică decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15 împotriva lui Ion Munteanu și Nina Munteanu, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată după cum urmează:

Se micșorează, suma datoriei încasate în mod solidar din contul lui Ion Munteanu și Nina Munteanu în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 15, de la 4751,77 lei pînă la 2716,99 lei.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 17 februarie 2016 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Mariana Pitic

Oleg Sternioală

Maria Ghervas